MINISTERSTWO INFORMACJI
I DOKUMENTACJI

KOMUNIKAT RADIOWY Z DNIA 13 X 1941 /poranny/

WEICHSELSENDER /po polsku/

Wygrana niemiecka na wschodzie osiągnięta została głównie dzięki dobrej organizacji zaplecza. Po zajęciu wschodnich obszarów Polski Rosja natychmiast dostosowała tory kolejowe do swoich. To też poważnym problemem była kwestia torów na całym obszarze zajętym przez armię niemiecką. Zapadła decyzja przywrócenia wzgl. wprowadzenia torów normalnych. Zadanie to wykonywane jest niezwykle sprawnie i już zostało spełnione w 25%. /11 X, g.15,01/.

Ostatnie wypadki na froncie wschodnim wywołały olbrzymie wrażenie w całym świecie. Upadek bolszewizmu jest przesądzony. Świat z uwagą wysłuchał oświadczenia Hitlera o nowej ofenzywie, która zdecyduje o losach wojny i oczekiwano wyników, gdyż świat nauczył się szanować słowa Hitlera. Początkowo wskutek kłamliwej propagandy żydowskiej świat nie wierzył w to, co mówił Hitler. POCIAGNEŁO TO ZA SOBA DLA WIELU NARODOW TRAGICZNE SKUTKI. POLSKA, KTORA NIE WIERZYŁA HITLEROWI, ZAPŁACIŁA UTRATA NIEPODLEGŁOSCI, RUINA KRAJU I TRAGEDIA MILIONOW. Rząd sowiecki przeniósł się do Stalingradu, dawnego Carycyna. Gmach Sowietów wali się. Otoczenie Leningradu i Odessy było zburzeniem dachu, zajęcie Kijowa zburzeniem ścian, zaś atak na Moskwę jest burzeniem fundamentów. Radio londyńskie z pesymizmem ocenia sytuację Sowietów.- Imperializm Stanów doprowadził do przewrotu w Panamie. /12 X, g.10,01/.

WEICHSELSENDER /po rosyjsku/

Timoszenko zażądał od Stalina przybycia na front, o ile pragnie nadal wtrącać się do kierownictwa działaniami wojennymi.- Flota sowiecka na Dalekim Wschodzie przyłączyła się do marsz. Bluechera; zacięte walki toczą się w Nikołajewsku. /10 X, g.21,30/.

WEICHSELSENDER /po ukraińsku/

Zwłoki Lenina wywieziono z Moskwy do Swierdłowska.- 6 X Marsz. Bluecher rozpoczął powstanie we wschodniej Syberii. /11 X, g.21,15/. Do powstania Bluechera przyłączyły się wojska czerwone, a nawet część oddziałów NKWD. /12 X, g.11,15/.

DEUTSCHLANDSENDER /po niemiecku/

W Wiedniu miała miejsce premiera filmu "Heimkehr" /powrót do domu/, o Niemcach wołyńskich. /10 X, g.17,30/.- 15 X NASTAPI W GEN. GUB., W OKREGACH KRAKOWA, RADOMIA, LUBLINA I WARSZAWY REJESTRACJA WARSZTATOW RZEMIESLNICZYCH. /10 X, g.21,00/.- Radio gdańskie opisuje otwarty ostatnio w Bydgoszczy Dom Kobiet Niemieckich, który stanowić będzie ośrodek społeczny i wychowawczy dla wszystkich kobiet okręgu. /11,X., g.10,30/. - W POROZUMIENIU Z WŁADZAMI RZESZY DRESDNER BANK OTWIERA ZAKŁAD REGIONALNY DLA OSTLAND W RYDZE Z ODDZIAŁAMI W REWLU, KOWNIE, MINSKU, NARWIE, LIBAWIE, SZAWLACH I WILNIE. /11 X, g.11,30/. - Wszystkie listy, pisane przez Żydów w Słowacji, muszą być zaopatrywane w gwiazdę Dawida. /11 X, g.13,00/.- 23 X ROZPOCZNIE SIETYDZIEN POETOW POZNANSKICH. /11 X, g.23,00/.

ZEESEN /po portugalsku/

Ministerstwo spraw kościelnych donosi, iż władze niemieckie udzielają wszelkiej pomocy Kościołowi katolickiemu. /11 X, g.18,45/.

KOENIGSBERG /po chińsku/

Służba zdrowia w Gen. Gub. została usprawniona. Poświęca się szczególną uwagę gruźlicy, zapobiegając jej rozszerzaniu się. /10 X, g.18 g.18,45/.- A. P. rozpuszcza pogłoskę, że Niemcy zamierzają ofiarować Rosji zawieszenie broni. W Niemczech jest to uważane za głupią propagandę gdyż Niemcy nie mają zwyczaju proszenia o zawieszenia broni. /11 X, g.18,45/.

BREMEN /po duńsku/
Zbiory w Rumunii są wyjątkowo dobre: pszenica 24,5 miliona q /10,8 w r. ub./, buraki - 9,8 milionów q /4,6/, fasola 1,7 miliona q /850 tysięcy/. W odzyskanej Bezarabii oraz na Ukrainie zbiory były również pomyślne. /10 X, g.17,30/.

STAVANGER /po niemiecku/
Jak donosi Svenska Dagbladet bolszewicy wymordowali w Estonii blisko 400 z pośród 500 zamieszkałych tam Szwedów; bp ewangelicki Weyle był zamęczony na śmierć. /11 X, g.6,30/.

OSLO /po norwesku/
Donoszą z Helsinek, że Finowie od 3 miesięcy oblegają w Hangoe 20 tys. bolszewików. /11 X, g.6,45/.

PRAGA /po czesku/
Prasa podkreśla, że Heydrich nie robi różnic między dobrymi obywatelami.- Obwieszczenie o egzekucjach. /10 X, g.23,00/.- Dowództwo sowieckie rozważa sprawę zniszczenia kopalń nafty na Kaukazie. /11 X, g.5,45/.- Prasa jednogłośnie aprobuje surowy wyrok na sabotażystę na wielką skalę szefa departamentu w ministerstwie rolnictwa dra Frankenberga, który został wczoraj rozstrzelany.- Ceske Slovo atakuje emigrantów w Londynie za podawanie za męczenników graczy politycznych igrających losem narodu i paskarzy żywnościowych.- Szereg redaktorów naczelnych pism czeskich zostało otrutych na wydanym dla nich bankiecie. Wydawca dziennika Ceske Slovo Karel Łaznovsky zmarł. Zbrodnia ta jest sprawą emigrantów zgrupowanych wokoło Benesza. /11 X, g.17,00/.- Hacha wystosował depeszę kondolencyjną do wdowy po Łaznovskym.- Protektor Heydrich rozwiązał organizację Sokołów Czeskich. /11 X, g.21,00/.

BUDAPESZT /po węgiersku/
DNB donosi, iż front sowiecki jest przerwany na długości 500 km. /10 X, g.18,00/.- Agencja Stefani donosi, iż w kołach Białego Domu potwierdzają wiadomość o opuszczeniu Moskwy przez rząd sowiecki./10 X, g.20,40/.

DONAUSENDER /po rumuńsku/
Timoszenko uciekł do Moskwy. /10 X, g.21,15/.

SOFIA /po bułgarsku/
Agencja Stefani donosi z Waszyngtonu, że jedno z wielkich stowarzyszeń religijnych wysłało depeszę do Stalina z zapytaniem, czy istotnie istnieje w Rosji wolność religii, gdyż w takim razie stowarzyszenie wysłałoby wiele tysięcy egzemplarzy biblii. /10 X, g.18,45/.

LAHTI /po rosyjsku/
W Kijowie rozpoczęto oczyszczanie miasta z min i maszyn piekielnych, pozostawionych przez bolszewików.- W Mińsku otwarto sklepy, uruchomiono radiostację i rozpoczęto wydawnictwo pisma białoruskiego. Ostatni numer tego pisma ogłasza listę osób administrujących okręgiem. Od 1 X rozpoczął się rok szkolny; wprowadzono przymus nauki dla dzieci od 7 do 14 lat. Założono ogródki dziecięce i uruchomiono biura rekrutacji pracy, w których zarejestrowano już 4,500 osób. Szczególnie potrzebni są mechanicy, elektrotechnicy i ślusarze. Specjalny komitet powstał dla uruchomienia teatru i kin. 1 X ruszył pierwszy tramwaj. Wre praca nad uporządkowaniem miasta. Płace wynoszą 10 rb. dla mężczyzny i 8 dla kobiet i młodzieży. Uruchomiono magazyny żywności. Działają liczne komitety dobroczynne, zorganizowano opiekę nad uchodźcami. Otwarto 2 ambulatoria. Urodzaj jest bardzo dobry, zaś bolszewicy nie zdążyli zniszczyć zboża. /11 X, g.17,15/.

BELGRAD /po rosyjsku/
Żydzi są czynnikiem rozkładającym kulturę narodową. /11 X, g.8,00/.- Ucieczka rządu sowieckiego do Carycyna świadczy, że Moskwy nie można utrzymać.- Pesymizm prasy anglo-saskiej.- Roosevelt przyjął Kiereńskiego. /11 X, g.1,45/.- Popolo d'Italia stwierdza, że w Sowietach walczy

jeszcze 20 grup armij sowieckich, pozbawionych łączności.- Ludność Moskwy wezwana do obrony miasta. Poselstwa zagraniczne przenoszą się do Kazania. /11 X, g.17,15/.

Propaganda sowiecka mówi, że celem Hitlera jest nie Moskwa, lecz Baku, które będzie bronione nie tylko przez armię sowiecką. Twierdzenie to jest bez sensu, gdyż Wawell ma napewno ważniejsze sprawy niż wysyłanie wojsk na Kaukaz. Wiadomo zresztą, że nie ma siły zdolnej oprzeć się Niemcom. /11 X, g.17,15/.- Niemcy zawarli traktat handlowy z Turcją, co wskazuje na lojalność Turcji wobec Rzeszy, a także dowodzi, że Niemcy mają tyle sprzętu wojennego, że mogą go eksportować mimo wojny.- Wobec centralizmu sowieckiego wyjazd Stalina z Moskwy jest równoznaczne z upadkiem rządu. /11 X, g.19,15/.- Katedra Św. Zofji w Kijowie otwarta została dla nabożeństw. Prawie cała Ukraina jest wolna. /10 X, g.21,15/.

BELGRAD /po ukraińsku/

Armia sowiecka jest prawie zniszczona. Z sojuszników Anglii pozostała wprawdzie Turcja, lecz układ jej z Rzeszą świadczy, że Turcja jest pod wpływem Niemiec.- Niemcy uwalniają jeńców ukraińskich. /10 X, g. 22,00/.- Ławra Poczajowska pełna jest dziesiątków tysięcy pielgrzymów z najdalszych stron Ukrainy. Księża chrzczą dzieci, a nieraz dorastającą młodzież i dają śluby. Widać, że ludność zachowała przywiązanie do cerkwi. /11 X, g.20,20/.- Kozacy kubańscy, nadchodzi chwila wyzwolenia; wszystkie wysiłki Moskwy od Piotra Wielkiego po bolszewików zniszczenia Kozaków kubańskich nie powiodły się.-Hasło do ucieczki z Moskwy dał ambasador amerykański. /11 X, g.10,15/.

Przyczyną klęsk sowieckich jest mianowanie dowódców bez żadnych kwalifikacyj.- Ukraińcy broniący Leningradu! Bronicie miasta zbudowanego na kościach Ukraińców spędzonych tu przez Piotra Wielkiego. /11 X, g. 16,15/.- Ukraińcy, my nic mamy nic wspólnego z Moskwą, jesteśmy narodem Chmielnickiego i Szewczenki, nie zaś Iwana Groźnego i Lenina. Nie pozwalajcie niszczyć Ukrainy i mienia ukraińskiego. /12 X, g.10,10/.- W Moskwie pod kontrolą agentów NKWD odbywą się Wiec Uczonych Sowieckich.- Tylko inkwizycja znęcała się nad ludźmi za ich poglądy religijne, zaś w czasach obecnych robił to bolszewizm.- Armia sowiecka wycofując się z Ukrainy, zabiera ze sobą specjalistów. Ostrzegamy tych, którzy pójdą z bolszewikami, że nie będą mogli wrócić do domu. Pozostawajcie na miejscu.- WNUCZKI UKRAIŃCÓW ZA CZASÓW MAGNATÓW POLSKICH NAUCZYLI SIĘ KŁANIAĆ PO POLSKU, A ZA CZASÓW KRIPACTWA POMAGALI MOSKALOM. Potem lizali buty NKWD. Ostrzegamy ich po raz ostatni: o ile się nie opamiętają, trupy ich walać się będą po rowach. /12 X, g.16,15/.

RZYM /po rosyjsku/

O każdej kolejnej kampanii niemieckiej propaganda angielska głosiła zawsze kłamstwa.- Armia sojuszników niesie Rosjanom wolność i spokojne życie. /11 X, g.8,15/.- Prasa amerykańska wini Anglię za bezczynność. Nikt już nie będzie walczyć za Anglię.- Upadek Orła ma duże znaczenie strategiczne. /11 X, g.16,00/. - W bogatych Sowietach panowała nędza, wskutek wad ustroju. /12 X, g.15,15/.- Odezwa do mieszkańców Leningradu: Ocalcie miasto.- Rzeczoznawca angielski Allen oświadczył, iż droga do Moskwy stoi przed Niemcami otworem.- Wojska sowieckie pod Briańskiem bez przerwy kontratakują, ponosząc wielkie straty. /12 X, g.16,00/.

MOSKWA /po polsku/

Komunikat SBI.- De Gaulle podkreślił, że siły aliantów są 8 razy większe, niż w chwili upadku Francji.- Argentyńskie pismo La Nacion wzywa katolików do zwalczania Hitlera. Komitet kobiet w Argentynie organizuje wysyłkę lekarstw do Sowietów.- Donoszą z Ankary, iż pismo Uluz podkreśla działalność powstańców w krajach okupowanych. /11 X, g.7,15/.

Żołnierze włoscy nie chcą walczyć i przy każdej okazji poddają się.- Popolo d'Italia przyznaje, iż w Serbii wybuchło powstanie. /10 X, g. 21,45/.- Orędzie Roosevelta do Kongresu w sprawie zmiany ustawy o neutralności. /11 X, g.13,30/.

Doniosłość konferencji 3 państw w Moskwie: Hitler musi walczyć ze wszystkimi trzema państwami, armia sowiecka otrzyma nowe środki walki.- Wywiad z gen. Charitonowem, dowódcą 9-ej armii: Pogłoska o wzięciu go do niewoli jest wymysłem niemieckim.- Artykuł Thyssena: Hitler prowadzi

Niemcy do zguby. /11 X, g.16,30/.
Artykuł Erenburga: Nadeszła chwila próby.- Męstwo obrońców Leningradu.- Izwiestia donoszą o zmodernizowaniu fabryki broni na Uralu.- Das Reich podaje, że w instytucjach berlińskich pracują starcy od 60 - 81 lat. / 11 X, g.21,45/.

MOSKWA /po rosyjsku/
Komunikat SBI.- Na zajętych terytoriach faszyści przywracają stan rzeczy z przed rewolucji, zwracają najątki dawnym właścicielom ziemskim. /11 X, g.12,00/.- Na terenach okupowanych przez Niemców panuje głód i epidemie. /12 X, g.12,00/.
NYT ogłosił, iż dowództwo sowieckie drogą radiową podało do wiadomości czerwonej armii tekst pisma Roosevelta do Stalina i w ten sposób zapoznali się z nim Niemcy. TASS stwierdza, że wiadomość ta jest całkowicie zmyślona. /11 X, g.20,30/.
Prawda: Więcej dyscypliny, więcej czujności.- Krasnaja Zwiezda: Plan otoczenia wojsk sowieckich nie udał się.- Prawda: Zbóje hitlerowscy zagrażają ważnym ośrodkom przemysłowym naszego kraju. Mamy dość odwagi by patrzeć prawdzie w oczy, bez względu na to, jak może być bolesna. Obecna walka to walka na śmierć i życie.- Prawda: Sytuacja dziś jest podobna do tej, jak była w październiku 1919; zwyciężyliśmy wówczas i zwyciężymy dziś.- Izwiestia: Sytuacja jest tak poważna, że każdy żołnierz walczyć musi za dziesięciu; wróg musi być zatrzymany.
Przemysł sowiecki stosuje szereg nowych wynalazków.- W Baku uruchomiono nowe szyby.- Stalinowskie Zakłady Lotnicze w Moskwie produkować będą jeszcze więcej niż dotąd samolotów. W okręgu stalinowskim wiele kobiet zastępuje mężczyzn w fabrykach.- W zagłębiu kuźnieckim rośnie rywalizacja socjalistyczna.- Zbiory w okręgu ałtajskim były dobre, zwłaszcza zbiory konopi.- Kołchoźnicy okręgów nadwołżańskich założyli szereg małych zakładów dla produkowania odzieży zimowej dla armii czerwonej.- Ponad 2/3 zasobów materiałów opałowych kraju znajdują się na obszarze od Uralu do Bajkału.- W Kazaniu rozpoczęto kurs narciarski.
Erenburg nadaje audycję do żołnierzy niemieckich z pierwszych linij frontu; Niemcy starają się głuszyć audycje, lub zabić przemawiającego.
Organizacja Rosjan kierowana przez Kościół prawosławny w Pensylwanii, wzywa wszystkich Rosjan do udzielania pomocy Sowietom.- Prawosławny biskup serbski w Stanach Dionizy, wystosował list do ambasady sowieckiej z życzeniami w imieniu serbskiego Kościoła prawosławnego. /11 X, g.17,00/.
W Londynie 11 X odbędzie się wielki Wiec Antyfaszystowski. Młodzieży szeregu narodów pod hasłem: "Dla zwycięstwa". /10 X, g.19,15/.

MOSKWA /po angielsku/
Chłopi polscy organizują oddziały zbrojne, sprawiające Niemcom wiele kłopotu. Krakauer Zeitung donosi o wprowadzeniu z powodu partyzantki stanu wojennego w szeregu okręgów Polski zachodniej. /9 X, g.24,00/.

SZWAJCARSKA ROZGŁOSNIA KRÓTKOFALOWA /po niemiecku/
We Francji postanowiono wprowadzić cenzurę książek na wzór istniejącej już cenzury filmowej. /11 X, g.19,30/.

WATYKAN /po polsku/
10 X przypada rocznica zwycięstwa polskiego nad Turkami pod Chocimiem w 1631. Rocznicę uświęcono przez nabożeństwa we wszystkich kościołach polskich. Papież Grzegorz XV wysłał do króla Zygmunta pismo gratulacyjne, zawierające następujący ustęp: "Polska zwie cię swym zbawcą, zaś Niemcy bojownikiem ich bezpieczeństwa". /10 X, g.19,15/.

WATYKAN /po angielsku/
MGR. PACINI W IMIENIU OJCA SWIETEGO ZWIEDZIŁ OSTATNIO OSRODKI UCHODZCÓW POLSKICH WE FRANCJI. W Dignieres , gdzie uchodźcy przebywają w bardzo ubogich mieszkaniach, Mgr. Pacini rozdał podarki dzieciom i inwalidom wojskowym, zamieszkałym w sąsiedztwie, a następnie zwiedził 2 ośrodki uchodźców w Lourdes. /10 X, g.20,15/.

ANKARA /po turecku/
Według ostatnich doniesień rząd sowiecki albo opuścił już Moskwę,

albo przygotowuje się do tego. OBYWATELE POLSCY PRZYGOTOWUJA SIE NA TYŁACH. 3 DYWIZJE POLSKIE, UZBROJONE PRZEZ W. BRYTANIE, STACJONOWANE SA W OKRĘGU SAMARY. /11 X, g.19,15/.

ROZGŁOSNIE AMERYKANSKIE

New York /po polsku/

W Polsce zachodniej ogłoszono stan wyjątkowy wobec powtarzających się sabotaży.

Depesze.

Z Czung Kingu donoszą o odniesieniu przez Chińczyków największego od 3 lat zwycięstwa.- Berlin: Koła miarodajne sugerują, że jedna kolumna niemiecka na południe od Moskwy dotarła do punktu, leżącego na wschód od Moskwy.- Moskwa: Ambasador Stanów ogłosił, iż pozostaje w Moskwie na czas nieograniczony. Łozowski ogłosił, iż zarządzono ewakuację kobiet i dzieci z Moskwy.- W Paryżu rozstrzelano dalszych 74 zakładników.

Korespondenci.

A. Dreyer, Berlin: Niemcy twierdzą, że wojna w Rosji jest właściwie skończona.- E. Douss, Londyn: Członkowie Misji Brytyjskiej i Amerykańskiej na Konferencję w Moskwie przywieźli jedyny promień optymizmu na temat sytuacji w Sowietach. Adm. Stanley jest przeświadczony, że nawet jeżeli Niemcy wezmą Moskwę, Rosjanie mają gotową linię obronną bardziej na wschód i walczyć będą dalej.- C. Barbe, Berno: Rosjanie przygotowują na gwałt nową linię obrony, biegnącą przez Twer i Kaługę.- V. Hurt, Boston: Moskwa donosi, że obecnie lotnictwo aliantów na froncie wschodnim jest silniejsze, niż lotnictwo niemieckie. Jeśli ta wiadomość jest ścisłą, ma to wielkie znaczenie, gdyż cały niemiecki plan wojenny oparty jest na przewadze w powietrzu.- M. Agronsky, Ankara: Osiągnięcia gospodarcze Clodiusa są niewielkie, natomiast polityczne poważne, gdyż Turcja jest sojuszniczką W. Brytanii, która nie życzyła sobie, by Niemcy wogóle otrzymali chrom. Gdyby przeszedł brytyjski punkt widzenia, Clodius wróciłby z pustymi rękoma, zaś wraca z umową na 65 milionów dolarów.- Niemcy rozpoczęli na Bałkanach nową wojnę nerwów, rozpuszczając pogłoski o mobilizacji Bułgarji. Pogłoski te nie są na niczym oparte. Należy stwierdzić, że Bułgarja posiada już podbronią około 18 dywizji, i, że mogłaby zmobilizować dodatkowo najwyższej jedną lub dwie dywizje, których jednakże nie mogłaby uzbroić.- W tutejszym kołach dyplomatycznych krąży następująca anegdota, charakteryzująca stosunek Bułgarji do Niemiec. Król Borys był niedawno, jak wiadomo, na froncie rosyjskim. Pokazano mu najlepsze oddziały wojskowe niemieckie, poczem Hitler miał do niego długą przemowę, którą Borys wysłuchał w milczeniu. Następnie zabrał głos Ribbentrop, wychlawalając siłę oręża niemieckiego i nie dwuznacznie zapraszając Bułgarję do wzięcia udziału w wojnie. Ponieważ Borys milczał w dalszym ciągu, Ribbentrop zapytał go: "Co ma powiedzieć światu o decyzji, jaką powziął król Bułgarów." Borys długo się namyślał, poczem powiedział, że "Bułgarja życzy Fuhrerowi powodzenia w wojnie."

Wojska bułgarskie biorą udział w tłumieniu powstania w Serbji i w walce z partyzantami w Grecji. Nie jest prawdopodobne, że w dalej chwili Bułgarja zdobędzie się na inne kroki.

Prezydent Turcji Inonu wyjechał wczoraj do Erzerugu/12 X, g.12,50/ R.Broke, Ankara. Ostatnio wzmogły się bardzo pogłoski o jakoby zamierzonej akcji Anglji i Rosji w Turcji. Nie ulega wątpliwości, że pogłoski te rozpuszczane są przez Niemców. Jednocześnie kursują wyglądające bardziej poważnie pogłoski o zamierzeniach niemieckich w stosunku do Turcji. Istnieje projekt zajęcia portów tureckich Trebizonda i Samsoon, aby stamtąd atakować Baku. Jeden z najwybitniejszych przedstawicieli sfer oficjalnych tureckich oświadczył mi dzisiaj, że jeśli Niemcy zaatakują tureckie porty, Turcja natychmiast zwróci się do Anglji z prośbą o pomoc i wpuści wojska angielskie.-

Rozpuszczane przez koła niemieckie wiadomości o masowej dezercji żołnierzy sowieckich do Turcji nie odpowiadają rzeczywistości. W sferach tureckich o żadnym wypadku dezercji nic nie wiadomo. Co się tyczy tutejszych kół sowieckich, to są one jaknajlepszej myśli. Mówią, że o zawieszeniu broni nie może być mowy, że wiadomości tego, rodzaju wywołują w Rosji tylko śmiech. Dyplomaci rosyjscy dodają, że warunki jakie istniały w roku 1918 podczas zawarcia pokoju w Brześciu Litewskim dziś nie istnieją, i położenie jest zupełnie inne. / 12 X, g.12.40/